

Kod przedmiotu

Kierunek

Wokalistyka

Specjalność

Wokalno-Aktorska

Typ przedmiotu

Specjalistyczny

Wymagania wstępne

Wiedza i umiejętności na poziomie szkoły II stopnia lub matury.

Wymagania końcowe

Forma zaliczenia – zaliczenie ze stopniem (na podstawie kolokwium i pracy pisemnej).

Cele kształcenia

Podstawowym celem przedmiotu *literatura muzyczna* na Wydziale Wokalno-Aktorskim jest zapoznanie studentów z literaturą wokalną – operą, dramatem muzycznym, pieśnią, oratorium, kantatą, pasją i mszą. W efekcie kształcenia studenci powinni znać podstawowy repertuar wokalno-instrumentalny. Każde zajęcia rozpoczyna część teoretyczna (stanowiąca rodzaj wprowadzenia do określonego tematu), po której następuje prezentacja nagrań oraz dyskusja na temat wysłuchanych utworów i ich wykonawców. Dyskusja ta ma na celu wzbogacenie wiedzy studentów w zakresie estetyki muzycznej, zapoznanie z różnymi sposobami wykonywania muzyki dawnej i współczesnej; powinna ona prowadzić do zrozumienia stylów minionych epok, danych ośrodków geograficznych oraz poszczególnych twórców, co w efekcie ma ułatwić studentom samodzielne wykonywanie utworów wokalnych.

Literatura muzyczna stanowi kontynuację i rozwinięcie przedmiotu historia muzyki z literaturą muzyczną. Ze względu na specyfikę studiów wokalnych konieczne jest poświęcenie temu działowi muzyki wyjątkowej uwagi i znaczące rozszerzenie wiadomości z tego zakresu poza zwykłe ramy, szczególnie dlatego, iż część studentów Wydziału Wokalno-Aktorskiego rozpoczyna edukację muzyczną dopiero na poziomie studiów wyższych i konieczne jest dokładne zapoznanie ich z muzyką wokalną.

Zarówno dyskusje na zajęciach, jak i pisanie prac seminaryjnych, mają na celu kształtowanie umiejętności jasnego formułowania własnych myśli i przekazywania ich innym w sposób czytelny i zrozumiały. Kolejnym istotnym celem kształcenia jest rozwinięcie umiejętności wyszukiwania potrzebnych informacji, wybrania tych, które najlepiej odpowiadają tematowi pracy oraz przeprowadzania analizy zebranych informacji w celu sformułowania wniosków końcowych.

Treści programowe nauczania

Ogólne wiadomości o rozwoju muzyki wokalnej przed okresem baroku.

Barok.

1. Wiadomości wstępne.

2. Opera (powstanie opery pod koniec renesansu – opera florencka, opera wenecka, opera neapolitańska, opera francuska, opera angielska, opera niemiecka, opera hiszpańska, opera polska).
3. Oratorium, kantata, pasja, msza, chorał protestancki (na bazie utworów G. P. Pergolesiego, A. Scarlatti, J. S. Bacha, J. F. Haendla i in.).

Tzw. okres przedklasycyzm i klasycyzm.

4. Wiadomości wstępne.
5. Opera (opera neapolitańska, reforma operowa Glucka, opery Mozarta, opera Beethovena)
6. Twórczość oratoryjno-kantatowa J. Haydna, W. A. Mozarta i L. van Beethovena.

XIX wiek.

7. Wiadomości wstępne.
8. Pieśń – krótki rys historyczny (starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm), pieśń romantyczna i neoromantyczna (na bazie utworów F. Schuberta, R. Schumanna, F. Chopina, C. Loewe, S. Moniuszki, M. Musorgskiego, J. Brahmsa i in.)
9. Opera i dramat muzyczny: Francja (D. F. E. Auber, G. Meyerbeer, H. Berlioz, Ch. Gounod, G. Bizet), Włochy (G. Rossini, G. Donizetti, V. Bellini, G. Verdi, P. Mascagni, R. Leoncavallo, G. Puccini), Niemcy (C. M. von Weber, H. Marschner, A. Lortzing, R. Wagner), Rosja (M. Glinka, A. Dargomyżski, M. Musorgski, P. Czajkowski, M. Rimski-Korsakow), opera czeska (B. Smetana, A. Dvorak), opera polska (S. Moniuszko).
10. Operetka (J. Offenbach, F. Suppe, J. Strauss).
11. Msza, oratorium, kantata (F. Mendelssohn, R. Schumann, H. Berlioz, K. Loewe, F. Liszt, J. Brahms, A. Bruckner).

Wiek XX.

12. Dramat psychologiczny (R. Strauss).
13. Impresjonizm i symbolizm (C. Debussy, M. Ravel, M. de Falla).
14. Ekspresjonizm i dodekafonia (A. Schönberg, A. Berg, A. Webern).
15. Kierunki narodowe (muzyka rosyjska i radziecka – I. Strawiński, S. Prokofiew, D. Szostakowicz, węgierska – B. Bartok, Z. Kodaly, hiszpańska – Manuel de Falla, angielska – B. Britten, polska – K. Szymanowski, czeska – L. Janacek, fińska – J. Sibelius).
16. Neoklasycyzm (I. Strawiński, P. Hindemith, G. von Einem, F. Poulenc).
17. Kierunki romantyzujące (C. Orff, O. Messiaen).
18. Muzyka polska po 1956 roku (W. Lutosławski, K. Penderecki).

Efekty kształcenia (uczenia się) po ukończeniu przedmiotu

- w zakresie wiedzy

- Student posiada ogólną wiedzę z zakresu literatury wokalne (K1_W01). Treści programowe przedmiotu obejmują rozwój muzyki wokalne na przestrzeni wieków. W związku z tym po ukończeniu rocznego kursu student posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego ze specjalnością śpiew solowy (K1_W02). Na pogłębienie tych wiadomości studenci mają szansę na zajęciach z literatury wokalne na studiach drugiego stopnia. Już teraz jednak rozpoznają oni i definiują wzajemne zależności pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania oraz wykorzystuje tę wiedzę dla dalszego rozwoju artystycznego (K1_W15).
- Uczestnicząc w zajęciach student zdobywa wiedzę umożliwiającą pozyskiwanie materiałów źródłowych (książki, filmy, nagrania CD, internet), ich wybór i interpretowanie we właściwy sposób (K1_W11). Na zajęciach prezentowane są różnego typu nagrania, między innymi studenci mają szansę oglądać projekcje filmowe ze spektakli operowych i realizacji koncertowych. Odbywają się dyskusje, gdzie poszukiwać wiarygodnych informacji na temat muzyki wokalne oraz gdzie odnaleźć wartościowe nagrania.

- Student posiada wiedzę i zrozumienie podstawowych linii rozwojowych w historii muzyki oraz orientację w literaturze piśmienniczej związanej z tymi zagadnieniami (K1_W12). Posiada też znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych w muzyce wokalne (K1_W16). Wynika to z tego, iż literatura muzyczna stanowi kontynuację i rozwinięcie historii muzyki z literaturą muzyczną. Studenci nadal zdobywają więc wiedzę z zakresu rozwoju muzyki na przestrzeni wieków, zapoznają się z różnymi kierunkami i stylami.
- w zakresie umiejętności**
- Student potrafi formułować polecenia w sposób czytelny i konkretny, posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych i wystąpień ustnych, dotyczących zagadnień szczegółowych związanych z kierunkiem studiów i specjalnością (K1_U18). Na zajęciach z literatury muzycznej studenci przygotowują prace na tematy związane z literaturą wokalną, prezentując własne poglądy w oparciu o wiedzę zdobytą w trakcie nauki. Odbywają się dyskusje, umożliwiające kształtowanie umiejętności jasnego formułowania własnych myśli i przekazywania ich innym w sposób czytelny i zrozumiały.
- w zakresie kompetencji społecznych**
- Student potrafi zbierać, selekcjonować i analizować potrzebne informacje (K1_K01). Udział w zajęciach wymaga od studenta aktywności. Uzyskanie zaliczenia na koniec semestru wiąże się między innymi z przygotowaniem samodzielnej pracy pisemnej. Studenci są zobowiązani do znalezienia potrzebnych informacji, wybrania tych, które najlepiej odpowiadają tematowi pracy oraz przeprowadzenia analizy zebranych informacji w celu sformułowania wniosków końcowych.
  - Student zna i stosuje właściwą terminologię z zakresu muzyki i tańca i gry aktorskiej (K1_K10). Już na pierwszym roku studiów na zajęciach z zasad muzyki studenci zapoznają się z podstawową terminologią muzyczną. Wykłady z literatury muzycznej rozwijają zakres tej terminologii w kierunku pojęć związanych ściśle z muzyką wokalną i wokально-instrumentalną.
  - Student potrafi posługiwać się technologiami informatycznymi w celu przygotowania: prezentacji multimedialnej oraz własnej strony internetowej (K1_K11). Zajęcia z informatyki przygotowują studentów do samodzielnego przygotowania prezentacji multimedialnej oraz strony internetowej; na literaturze muzycznej mają oni okazję wykorzystać te umiejętności w praktyce.

Metody nauczania

Wykład.

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się

ROK	I		II		III	
SEMESTR	1	2	3	4	5	6
Punkty ECTS			2	2		
Ilość godzin w semestrze			30	30		
Rodzaj zaliczenia			zs	zs		
LEGENDA	zal – zaliczony; zs – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin; ed – egzamin dyplomowy					

Kryteria oceny

1. Ocena z kolokwium, którego celem jest sprawdzenie, w jakim stopniu student przyswoił sobie treści programowe realizowane na zajęciach z literatury muzycznej, a także na ile zdobył wymagane umiejętności i kompetencje.
2. Ocena z pracy pisemnej.
3. Na ocenę końcową ma też wpływ aktywność studenta na zajęciach.

Literatura (piśmiennictwo)

- Chomiński Józef, Wilkowska-Chomińska Krystyna, *Formy muzyczne:*
  - t. III *Pieśń*, Kraków 1974,
  - t. IV *Opera i dramat*, Kraków 1976,
  - t. V *Wielkie formy wokalne*, Kraków 1984.
- Kański Józef, *Przewodnik operowy*, Kraków 1964
- Danuta Gwizdalanka, *Historia muzyki*, cz.1-3, Kraków 2005-2009
- *Encyklopedia muzyczna PWM, Część biograficzna*, red. Elżbieta Dziębowska, Kraków 1979.

Język wykładowy

Polski, ewentualnie niemiecki.

Imię i nazwisko wykładowcy

dr Beata Stróżyńska